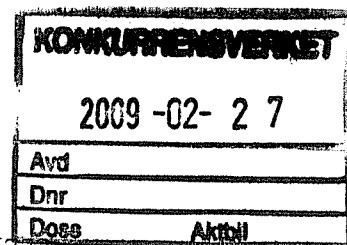

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2009-02-26
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
2876-09
Rötel 223

SÖKANDE

G4S Security Services AB
Silvervägen 5
371 50 Karlskrona

556095-6772

Ombud: Nicklas Gräsmarker
Rosengrens Advokatbyrå
Box 2523
403 17 Göteborg

Ombud: Advokat Susanne Wiklund
Rosengrens Advokatbyrå
Box 174
451 16 Uddevalla

MOTPART

Försvarmakten
Försvarmaktens Logistik, Upphandlingsenheten
107 86 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen ((2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten förordnar att Försvarmaktens upphandling avseende transportskydd, bevakning och rondering/tillsyn, FM131-08, skall göras om.

Länsrätten förordnar vidare att det interimistiska beslutet från den 13 februari 2009 skall fortsätta att gälla till dess denna dom vunnit laga kraft.

Dok.Id 407513

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND M M

Försvarmakten inbjöd leverantörer att lämna anbud avseende transportskydd, bevakning och rondering/tillsyn. Upphandlingen, FM-131-08, skulle genomföras som ett s k förenklat förfarande enligt LOU.

Inom den i förfrågningsunderlaget angivna anbudstiden inkom totalt tre anbud, från Pema Vakt HB, G4S Security Services AB (G4S) och Securitas Sverige AB (Securitas). Vidare angavs i förfrågningsunderlaget att leverantörernas anbud skulle vara bindande t o m den 15 december 2008.

Av tilldelningsbeslut, daterat den 11 januari 2008, framgick att anbudet från Pema Vakt HB hade förkastats att anbuderna från G4S och Securitas hade gått vidare till utvärdering samt att Försvarmakten hade beslutat att anta det anbud som G4S lämnat.

Securitas ansökte hos länsrätten om överprövning enligt LOU och yrkade att upphandlingen skulle rättas.

Genom dom den 21 oktober 2008 (mål nr 18825-08) beslutade länsrätten att den aktuella upphandlingen fick avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering skulle ske.

Försvarmakten överklagade länsrättens nyssnämnda dom till Kammarrätten i Stockholm, som den 28 november 2008 beslutade att inte lämna prövningstillstånd. Försvarmakten fullföljde sin talan till Regeringsrätten, som den 26 januari 2009 beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

Härefter beslutade Försvarmakten att verkställa den av länsrätten den 21 oktober 2008 meddelade domen. En ny utvärdering gjordes och ett nytt tilldelningsbeslut fattades den 3 februari 2009. Av detta framgick att Försvarmakten avsåg att teckna avtal med Securitas.

AKTUELL ANSÖKAN OM ÖVERPRÖVNING

Efter att ha fått del av det nya tilldelningsbeslutet och även det av Securitas lämnade anbudet, har G4S ansökt om överprövning hos länsrätten. I första hand har G4S yrkat att upphandlingen skall göras om och i andra hand att rättelse skall

ske. Vidare har G4S yrkat att länsrätten skall meddela ett interimistiskt beslut. Som stöd för förstahandsyrkandet har G4S anfört följande. Enligt förfrågningsunderlaget skulle anbudet vara bindande t o m den 15 december 2008. Såväl Securitas som G4S anbud var alltså bindande t o m den 15 december 2008. Försvarsmakten har inte infortrat förlängning av anbudens giltighetstid. Inte heller har Securitas och G4S på eget bevåg förlängt respektive anbuds giltighetstid. När det nya tilldelningsbeslutet meddelades den 3 februari 2009 fanns således inga gällande anbud. Det förelåg till följd härav ingen möjlighet för Försvarsmakten att besluta om tilldelning på sätt skett. Förfarandet blir att jämställa med en otillåten direktupphandling. Försvarsmakten borde ha beslutat att avbryta och göra om upphandlingen. I denna fråga finns en klar och tydlig praxis. Beträffande andrahandsyrkandet har G4S gjort gällande att Securitas anbud borde ha förkastats, eftersom bolaget inte uppfyllt vissa ställda skall-krav.

Det antecknas att länsrätten den 13 februari 2009 beslutat att Försvarsmakten tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YTTRANDEN

Försvarsmakten har i avgivet yttrande bestritt bifall till G4S ansökan om överprövning och därvid, beträffande förstahandsyrkandet, anfört följande. Det är riktigt att Försvarsmakten inte tillfrågat anbudsgivarna om en förlängning av anbudens giltighet och att anbudet därmed formellt sett inte längre var bindande vid tidpunkten för Försvarsmaktens beslut den 3 februari 2009. Försvarsmakten delar emellertid inte G4S bedömning av rättsläget i denna situation utan anser att det är möjligt att, på sätt skett, meddela ett nytt tilldelningsbeslut i enlighet med länsrättens dom av den 21 oktober 2008. Därefter är det upp till den anbudsgivare som blir tilldelad kontraktet i det nya beslutet att bestämma om denne fortfarande står kvar vid sitt anbud. Vad gäller andrahandsyrkandet har Försvarsmakten uppgett att man gjort den bedömningen att Securitas uppfyller samtliga ställda skall-krav.

Efter att ha tagit del av Försvarsmaktens yttrande, har G4S förklarat sig vidhålla vad som tidigare anförts och yrkats.

SKÄL FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

I aktuellt förfrågningsunderlag angavs att giltighetstiden för inkomna anbud skulle löpa ut den 15 december 2008. Genom att upphandlande myndighet, Försvarsmakten, valde att överklaga det av Kammarrätten i Stockholm den 28 november 2008 fattade beslutet att inte meddela prövningstillstånd, hann giltighetstiden för anbuden löpa ut innan Regeringsrätten meddelade sitt beslut den 26 januari 2009.

Försvarsmakten har vidgått att man inte i direkt anslutning till att giltighetstiden löpte ut och inte heller före tidpunkten för det nya tilldelningsbeslutet tillfrågat anbudsgivarna om en förlängning av anbudens giltighetstid.

Länsrätten ser saken på följande sätt

Hur länge en anbudsgivare enligt förfrågningsunderlaget skall vara bunden av sitt anbud är en omständighet som kan inverka på hur anbudsgivaren väljer att utforma anbudet.

Den omständigheten att giltighetstiden för anbuden enligt förfrågningsunderlaget löpt ut innebär emellertid inte att upphandlingen ovillkorligen måste avbrytas. Den upphandlande myndigheten har i en sådan situation möjlighet att vända sig till anbudsgivarna med en förfrågan om förlängning av giltighetstiden.

Flertalet av de domar där förvaltningsdomstolarna har övervägt konsekvenserna av att giltighetstiden för anbuden i en upphandling har gått ut har rört frågan om det i en sådan situation föreligger sakliga skäl att avbryta upphandlingen (se t.ex. Kammarrättens i Stockholm domar den 21 december 2005 i mål nr 7263-05, den 2 maj 2006 i mål nr 1062-06 samt den 14 juli 2006 i mål nr 4508-06). I samtliga fall synes kammarrätten ha förutsatt att det inte är möjligt att anta anbud som inte längre är bindande för anbudsgivarna.

Kammarrätten i Göteborg har i dom den 26 januari 2005 (mål nr 6802-04) funnit att de omständigheter att giltighetstiden för anbuden gått ut före tilldelningsbeslutet och att *samtliga anbudsgivarna* inte gått med på förlängning av giltighetstiden medför att den upphandlande myndigheten inte ägt åberopa upphandlingsförfarandet för beslut om leverantör. Upphandlingen skulle därför göras om.

I en kommentar till denna dom uttalade NOU att en grundförutsättning för förlängning av anbudens giltighetstid är att samtliga anbudsgivare går med på samma förlängning, annars måste upphandlingen göras om (NOU Info, mars 2005, s.10).

I en den 6 november 2008 av Kammarrätten i Stockholm meddelad dom (mål nr 4451-08) angavs att upphandlande myndighet i sin överklagan till kammarrätten gjort gällande att man nu omöjlig kunde verkställa länsrättens dom av den 13 mars 2008 eftersom anbudens giltighetstid löpt ut. Kammarrätten beslutade att avskriva målet med följande motivering. Av utredningen i målet framgår att anbudens giltighetstid numera har gått ut och att någon förlängning av giltighetstiden inte skett. Upphandlingen kan således idag inte rättas i enlighet med länsrättens dom av den 13 mars 2008.

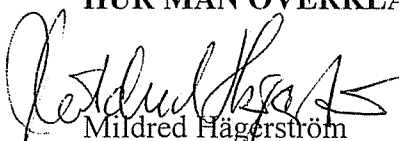
Nyssnämnda dom överklagades till Regeringsrätten av den anbudsgivare som fått bifall till sin ansökan om överprövning genom länsrättens dom av den 13 mars 2008. Regeringsrätten beslutade den 24 februari 2009 att inte meddela prövnings-tillstånd, varför kammarrättens avgörande står fast.

Länsrätten kan konstatera att den situation som uppkommit i förevarande mål inte regleras i LOU. Att den omständigheten att giltighetstiden för anbudet i en pågående upphandling löpt ut i sig kan innebära att upphandlingen måste göras om synes dock förutsättas i förarbetena till den nya lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (se prop. 2006/07:128 s.381).

Mot bakgrund av ovanstående finner länsrätten att den aktuella upphandlingen måste göras om.

Vid denna utgång i målet saknas anledning att pröva G4S andrahandsyrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Mildred Hägerström
rådman

Föredragande har varit länsrättsnotarien Christoffer Svensson.

